	Gemeenschappelijke regeling: GGD West-Brabant
*	**Vestigingsplaats van de GR** Breda
*	**Doel van de GR** Het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de publieke gezondheid. De gemeenten houden de GGD in stand en zo nodig andere vormen van organisatie op het gebied van publieke gezondheid.
*	**Relaties met programma's en doelstellingen van de gemeente Drimmelen** Programma 4 Sociaal Domein We hebben een inclusieve samenleving, waarbij iedereen ongeacht leeftijd, sociale klasse, afkomst of beperking, in de gemeente Drimmelen mee kan doen aan activiteiten op het gebied van onderwijs, werk, sport en ontmoeting, zorg en welzijn. Iedereen neemt hierbij zijn eigen verantwoordelijkheid en ondersteunt de mensen in zijn omgeving. Mensen die het niet redden met hulp van mensen uit hun omgeving of algemene voorzieningen, krijgen ondersteuning van de gemeente.
*	**Deelnemende gemeenten** 16, te weten: Alphen-Chaam; Altena; Baarle-Nassau; Bergen op Zoom; Breda; Drimmelen; Etten-Leur; Geertruidenberg; Halderberge; Moerdijk; Oosterhout; Roosendaal; Rucphen; Steenbergen; Woensdrecht en Zundert.
*	**Uittredingsbepalingen zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling** Opzegtermijn is één jaar. Eerste drie jaar na uittreding is een boete verschuldigd van respectievelijk 100% (1e jaar), 66% (2e jaar), 33% (3e jaar).
*	**Bestuurlijk belang** (naam portefeuillehouder) J. Vissers, wethouder, lid AB en lid DB
1	**Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?** Ja, op 7 april 2023 zijn de jaarrekening 2022 en de beleidsbegroting 2024 aan de gemeenteraad aangeboden. Tegelijkertijd zijn ook de 2e begrotingswijziging 2023 en het beleidsplan 2023-2026 voor zienswijze aangeboden.
2	**Is voldaan aan de BBV-voorschriften?** Ja

3	**Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.** De doelen in de beleidsbegroting 2024 zijn gebaseerd op thema's van de nieuwe toekomstvisie 2023-2033 en het beleidsplan 2023 -2026 'Wij maken samen gezond gewoon'. In 2023 worden samen met de gemeenten nieuwe indicatoren geformuleerd en eind 2023 via een begrotingswijziging aan het bestuur ter besluitvorming worden voorgelegd. De doelen wil de GGD o.a. bereiken door het 'Gezonde Geluid' te laten horen. Het gezonde geluid is eerlijk, gedurfd en vernieuwend. Eerlijk door de boodschap te ondersteunen met betrouwbare feiten en gedegen onderzoek. Gedurfd door het onafhankelijke verhaal te vertellen, ook als dat niet het leukste verhaal is. En vernieuwend door te kiezen voor nieuwe mogelijkheden en technologieën om mensen beter te bereiken en te helpen bij het maken van gezonde keuzes. **Ambitie 1: Voorkomen als het kan, beschermen als het moet** Ambitie beleidsplan 2023-2026*:* In 2027 heeft de GGD, samen met partners, voor inwoners een fundament gebouwd voor een gerichte en lokale aanpak op het gebied van preventie en gezondheid. Ambitie beleidsbegroting 2024: Preventie-activiteiten van de GGD richten zich zowel op de fysieke als mentale gezondheid van mensen. Niet alleen op het beïnvloeden van individuele leefstijlkeuzes maar ook op het gezonder maken van de sociale en fysieke leefomgeving. De focus ligt op gezondheid en vitaliteit. De GGD wil groeien naar een robuustere infectieziektebestrijding en aansluiten bij landelijke organisatiestructuur. En ze wil bijdragen aan regionale en lokale doelstellingen uit de thema's van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de juiste rol pakken in regionale preventienetwerken, ook in relatie met het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Zie toelichting van deze akkoorden onder punt 6 Overige aandachtspunten. **Ambitie 2: Iedereen verschillend, allemaal gelijk** Ambitie beleidsplan 2023-2026: In 2027 zien we de groei in gezonde levensjaren bij iedereen in West-Brabant toenemen, waarbij de GGD focust op de groep die dit het hardst nodig heeft. Ambitie beleidsbegroting 2024: Alle inwoners verdienen een gezond, veilig en gelukkig leven. Kinderen moeten gezond kunnen opgroeien (programma Kansrijke Start). De GGD heeft de publieke verantwoordelijkheid zorg te dragen voor die groepen in de samenleving die een verhoogd gezondheidsrisico lopen. Iedereen krijgt tenminste een kans om gezond, veilig en gelukkig oud te worden. Door eigen regie te voeren, informatie tot zich te kunnen nemen doordat randvoorwaarden die ruimte bieden (o.a. veiligheid, wonen, schulphulpverlening). Verschillende groepen hebben elk op hun eigen manier te maken met ongelijke gezondheidskansen (bijv. arbeidsmigranten, jongeren met drugsgebruik en mensen met een verstandelijke beperking). De GGD wil de gezondheidskansen vergroten door dit samen mét en dóór hen gericht vorm te geven. **Ambitie 3: Overal om ons heen, binnen en buiten** Ambitie beleidsplan 2023-2026: In 2027 zijn gezondheid, (sociale) veiligheid en duurzaamheid prioriteit in de leefomgeving en wijkontwikkeling. Ambitie beleidsbegroting 2024: Het gezond inrichten van de fysieke en sociale omgeving kan duurzaam bijdragen aan het

	verminderen van ziektes door beweging te stimuleren, door rekening te houden met de luchtkwaliteit en schaduwrijke speel- en sportplekken. De GGD wil door het gebruik van de Brabantse Omgevingsscan gezondheid mee laten wegen en meenemen bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving (Omgevingswet). **Ambitie 4: Zelf maar niet alleen** <u>Ambitie beleidsplan 2023-2026:</u> In 2027 is de kennis en informatie om zelf regie te kunnen nemen en houden laagdrempelig beschikbaar in West-Brabant. <u>Ambitie beleidsbegroting 2024:</u> Inzet op eigen regie, met positieve gezondheid als leidraad. Om zelf te bepalen welke stap nodig is om gezonder te worden is kennis nodig. Deze kennis naar de inwoners brengen, toegankelijker en persoonlijker maken, is een belangrijke taak van de GGD. Ook vindt ze belangrijk dit gedachtegoed te verspreiden en te borgen bij gemeenten en ketenpartners (preventie-infrastructuur).
4	**Financiële aandachtspunten** Aandachtspunt is de verwerking van de financiële richtlijn 3: *De begroting bevat een overzicht met het verloop van aanwezige reserves. Er is te zien wanneer de reserve wordt ingezet en voor welk bedrag per jaar. Hierin wordt ook het doel omschreven. Wanneer een reserve 2 jaar of langer niet wordt ingezet, dan legt de GR deze reserve in de besluitvorming bij de ontwerpbegroting voor. Het uitgangspunt is dat deze reserve op dat moment vrijvalt. Wordt er net besloten tot vrijval dan geeft de GR in de ontwerpbegroting de planning en het doel van de uitgave voor deze reserve opnieuw aan.* De reactie van de GGD is: *Het overzicht is opgenomen onder de tabel reserves en voorzieningen. De bijlage reserves en voorzieningen in de beleidsbegroting 2024 is een overzicht van de jaren 2023 en 2024. Er zit geen verder toekomstig verloop in. Het doel van de reserves is onderdeel van de nota reserves en voorzieningen en wordt toegelicht in de jaarrekening. Dit wordt niet apart in de begroting aangegeven.* Constatering is dat reserve frictiekosten nog is opgenomen terwijl in de nota reserves en voorzieningen is beschreven dat deze per 31-12-2020 vrijvalt en kan worden opgeheven. Dit roept vragen op waarom dit nog niet aan het algemeen bestuur is voorgelegd. Tevens zijn er een aantal reserves de afgelopen 2 jaar niet gebruikt. O.a. bestemmingsreserves monitors is alleen toegenomen. Ook dit roept vragen op. Het verloop van de reserves wordt niet voldoende weergegeven zoals in de richtlijn is afgegeven. Voorstel is om de GGD in 2023 samen met het bestuur de reserves onder de loep te laten nemen zodat er meer inzicht gegeven kan worden over het verloop van de reserves. Daarbij kan ook het weerstandsvermogen worden beoordeeld. Dit staat nu op 105%.
5	**Financieel overzicht** Bedragen in onderstaande tabel x € 1.000,- **Jaarrekening 2022: Resultaat en bestemming**

GR	Realisatie 2022	Resultaat 2022	Resultaat bestemming toevoeging een eigen reserve GR	Resultaat bestemming terug naar gemeenten
Totaal GR	20.711	437	437	0
Bijdrage door gemeente Drimmelen	927			0

Meerjarenontwikkeling

GR	Begroting 2023	Ontwerp begroting 2024	Meerjaren begroting 2025	Meerjaren begroting 2026	Meerjaren begroting 2027
bijdrage door gemeente Drimmelen	993	1070	1109	1149	1190
Opgenomen in meerjarenperspectief gemeente Drimmelen	997	997	985	985	985
verschil	+ 4	- 73	- 124	- 164	- 205

De stijging van de bijdrage door gemeente Drimmelen voor 2024 e.v. ten opzichte van 2023 komt met name door autonome ontwikkelingen, zoals indexering, impact van nieuwe CAO en de financiële implicaties omgevingswet.

6 Overige aandachtspunten

Corona

Hoe de situatie in 2024 zal zijn, is nog niet in te schatten. De coronakosten komen vooralsnog ten laste van het ministerie VWS.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) & Integraal Zorgakkoord (IZA)

Het Rijk heeft in 2022 met het GALA en IZA ambities uitgesproken op het gebied van gezondheid en preventie. Enerzijds worden gemeenten en regio's gemotiveerd om de omslag van curatief naar preventief in gang te zetten. De reden hiervoor is dat de huidige zorg nog maar moeilijk houdbaar is op de lange termijn, en inzet op preventie zorggebruik op termijn kan drukken. In de uitwerking van het GALA en IZA is regionale samenwerking tussen gemeenten, de zorgverzekeraar en welzijnsorganisaties vereist. Hierin ligt ook een belangrijke rol voor de GGD.

Brede SPUK-regeling

Voor de uitvoer van ambities in het GALA is er per 2023 een nieuwe SPUK geopend. Hier kunnen

	gemeenten rijksmiddelen aanvragen voor initiatieven omtrent (1) gezondheid en preventie, (2) sport en bewegen, en (3) sociale basis. De GGD speelt een rol in lokale en regionale ondersteuning met betrekking tot het opstellen van een plan van aanpak en het leggen van verbindingen. <u>Jaarrekening 2022</u> Het jaar 2022 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 437.000. Het algemeen bestuur heeft voorgesteld om dit positieve resultaat toe te voegen aan de algemene reserve ter dekking van de inflatie op de overige kosten als gevolg van de macro economische omstandigheden 2023-2024. Hierover neemt het algemeen bestuur een definitief besluit in haar vergadering op 6 juli 2023. De controlerende accountant heeft wederom een goedkeurende verklaring afgegeven op zowel getrouwheid als rechtmatigheid. <u>Beleidsplan 2023-2026</u> Begin 2023 is de toekomstvisie 2023-2033 'Wij maken samen gezond gewoon' vastgesteld. Het beleidsplan is logisch vervolg en uitwerking van de visie. Het beleidsplan is met de regio afgestemd. In het beleidsplan zijn de nieuwe ambities en doelen nog vrij algemeen verwoord. We verwachten dat met het gezamenlijk formuleren van de indicatoren de concrete vertaling naar meetbare doelen gemaakt wordt. <u>2e Begrotingswijziging 2023</u> Onlangs is er een akkoord bereikt over de nieuwe CAO van 2023. Deze CAO-stijging past binnen bestaande afspraken. Door middel van deze begrotingswijziging wordt de CAO-impact gecorrigeerd in de lopende begroting 2023.
7	**De zienswijze** *Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt het volgende voorgesteld:* 1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2022 en akkoord te gaan met voorgestelde bestemming om het positieve jaarresultaat 2022 toe te voegen aan de algemene reserves ter dekking van de kostenstijgingen. 2. De volgende zienswijze over de ontwerpbegroting 2024 naar voren te brengen: Aan de GGD voor te stellen om in 2023 gezamenlijk met het bestuur het verloop van de reserves onder de loep te nemen en hierover te beslissen. Hierdoor kan bij de volgende begroting en jaarrekening conform de financiële richtlijn 3 meer inzichtelijk gemaakt worden waardoor reserves toe- of afnemen of niet worden gebruikt. 3. Geen zienswijze in te dienen op het beleidsplan 2023-2026. 4. Geen zienwijze in te dienen op de 2e begrotingswijziging 2023.